

РЕШЕНИЕ

№ 897

гр. София, 12.02.2024 г.

В ИМЕТО НА НАРОДА

АДМИНИСТРАТИВЕН СЪД - СОФИЯ-ГРАД, XXIV КАСАЦИОНЕН СЪСТАВ, в публично заседание на 02.02.2024 г. в следния състав:

ПРЕДСЕДАТЕЛ: Росица Цветкова

**ЧЛЕНОВЕ: Пламен Горелски
Снежанка Къосева**

при участието на секретаря Паола Георгиева и при участието на прокурора Куман Куманов, като разгледа дело номер **10017** по описа за **2023** година докладвано от съдия Росица Цветкова, и за да се произнесе взе предвид следното:

Производството е по реда на чл.208 и сл. от Административно-процесуалния кодекс (АПК) във връзка с чл.285, ал.1, вр.с чл.284 от Закона за изпълнение на наказанията и задържането под стража (ЗИНЗС).

Образувано е по касационна жалба на Главна дирекция „Изпълнение на наказанията“ срещу решение № 4021/19.06.2023г., постановено от Административния съд С.-град по адм.д. № 8115/2022г. С обжалваното решение е осъдена Главна дирекция „Изпълнение на наказанията“ за заплати на К. Б. К. сумата от 1100 лева ведно със законната лихва, считано от 02.09.2022г. до окончателното плащане, представляваща обезщетение за претърпени неимуществени вреди от ищеца, за периода на пребиваването си в Затвора [населено място], в 5 гр., от 10.03.2020г. до 16.08.2022г., в резултат на бездействието на ответника, да се предприемат мерки за борба с дървениците, наличието, на които е причинило на ищеца физически и психически тормоз.

Касаторът навежда доводи за неправилност на решението в осъдителната му част, като постановено при нарушение на материалния закон, съществени нарушения на съдопроизводствените правила и необоснованост - касационни основания по чл.209, т.3 АПК. Изложил е, че съдът не е обсъдил в решението представени и приети по делото писмени доказателства, като е игнорирал медицинската справка от д-р М. Т. - директор на МЦ при затвора С., а е кредитирал единствено свидетелските показания на Е. М., отнасящи се за този период, като не се е обосновал защо кредитира тези свидетелски показания, които не се подкрепят от представеното писмено доказателство. Счита, че размерът на присъдената сума е завишен. Иска се отмяна на решението и отхвърляне на иска изцяло. В съдебно заседание, касаторът Главна дирекция „Изпълнение на наказанията“ не изпраща представител. В представена по делото молба от юриск.М. се поддържа касационна жалба.

Ответникът по касационната жалба К. Б. К. редовно призован, не се явява и не се представлява.

Представителят на Софийска градска прокуратура моли съда да остави в сила обжалваното решение.

Административен съд София – град, XXIV касационен състав, като прецени събраните по делото доказателства, доводите и възраженията на страните, намира за установено от фактическа и правна страна следното:

Касационната жалба е подадена в срока по чл. 211, ал. 1 от АПК и от надлежна страна, поради което е допустима. Наведените доводи в същата представляват касационни основания по чл. 209, т.3 от АПК.

По основателността съдът приема следното:

Съдебното производство по делото е образувано по искова молба, подадена от К. Б. К. срещу Главна дирекция „Изпълнение на наказанията“ с цена на иска 20 000 лв., претендирани като обезщетение за претърпени неимуществени вреди от ищеца, за периода на пребиваването си в Затвора [населено място], в 5 гр., в резултат на бездействието на ответника, да се предприемат мерки за борба с дървениците, наличието, на които му е причинило физически и психически тормоз.

С оспореното решение № 4021/19.06.2023г. по адм.дело № 8115/2022 по описа на Административния съд С.-град е уважен частично иска на К. Б. К. срещу Главна

дирекция „Изпълнение на наказанията“ за сумата от 1100 лева.

За да достигне до посочения правен резултат, първоинстанционният административен съд е приел от фактическа страна, че К. Б. К. е постъпил в затвора [населено място] на 23.10.2019г., като първоначално е настанен в 13 група, а на 10.03.2020г. е разпределен в 5 група. Съдът е приел за доказано, че помещенията, в които е бил настанен ищеца в СЦЗ е имало множество дървеници, които не са били унищожени при извършваните дезинсекция и дератизация. Съдът е установил, че са налице приложени доказателства, които потвърждават епидемичния характер на проблем с наличието на дървеници в затворническите помещения. Съдът е посочил, че установената от доказателствата по делото липса на хигиенно-битови условия и развилата се зараза с паразитни инсекти несъмнено предпоставя унижително отношение, уронващо човешкото достойнство. Изложил е, че системните ухапвания от насекоми безспорно могат да предизвика чувство на страх от разболяване, незащитеност или малоценност. С тези аргументи, съдът е приел за безспорно установено, че през исковия период ищецът е бил поставен при условия, нарушаващи личното му човешко достойнство по смисъла на чл.3 ЗИНЗС, поради което е и претърпял неимуществени вреди - по арг. от недоказано друго и обстоятелствата по делото - чл.284, ал.5 ЗИНЗС, за които следва да се присъди обезщетение.

За да определи размера на исковата претенция – 1100 лева, първостепенният съд е изложил, че естеството и характерът на причиненото страдание съдът следва да прецени не само от страна на субективното възприятие и усещане на пострадалия за причинена вреда, но и с конкретните факти, от които тя произтича и най-вече обезщетението следва да е съобразено с общите схващания за справедливост, съобразени от съда при приложението на чл. 52 от Закона за задълженията и договорите. Приел е, че не се доказва непрекъснато негативно въздействие по време на целия престой в С. централен затвор.

Решението е правилно. Не се установяват нарушения на съдопроизводствените правила при неговото постановяване, нито по приложението на материалния закон. Съдът е изяснил релевантната фактическа обстановка в пълен обем, с допустими по закон доказателствени средства. При установяването на фактите съдът не допуснал каквото и да било съществено процесуално нарушение. При така установената

фактическа обстановка съдът е изложил подробни мотиви защо приема предявеният иск за доказан по основание и е изложил подробни съображения относно размерът, за който е уважен. Неоснователни са касационните доводи за неправилност на съдебното решение поради нарушение на материалния закон, съществени нарушения на процесуалния закон и необоснованост.

Първоинстанционният съд в хода на проведеното съдебно производство е събрал относимите към казуса доказателства, достатъчни за изясняването му от фактическа и правна страна и за правилното решаване на спора, надлежно и аргументирано е обсъдил и анализирал всички релевантни факти и обстоятелства от значение за спорното право, правнозначимите доводи и възражения на страните. Въз основа на съвкупната преценка на събраните по делото доказателства и при анализа им във връзка с приложимата нормативна уредба е направен правилен извод за основателност на претенцията на ищеца за присъждане на причинените му неимуществени вреди в резултат на незаконосъобразно бездействие на администрацията на ГДИН, изразяващо се неосигуряване на благоприятни и хигиенични условия при изтърпяване на наказанието лишаване от свобода.

Административният съд законосъобразно е приел наличието на основанието по чл.284, ал. 1 от ЗИНЗС за ангажиране на отговорността на Главна дирекция "Изпълнение на наказанията" поради бездействието на натоварените длъжностни лица в периода да организират дезинсекция и дератизация в помещения, така че ищецът да разполага с хигиенно-битови условия, отговарящи на стандартите на ЕКПЧ. Съобразно чл.284, ал.5 ЗИНЗС и пилотното Решение на ЕСПЧ от 27.01.2015 г. по делото "Н. и други срещу България", съдът счита за доказани твърденията от ищеца за неимуществени вреди, като действително са нарушени неговите права. Несъмнено недостатъчното обезпаразитяване, довело до постоянно наличие на дървеници, които хапели лишените от свобода лица, което му е причинило болки и страдания.

Касационната инстанция намира, че административният съд е обсъдил всички доказателства и е направил съответна на установените обстоятелства преценка и е присъдил справедлив размер на обезщетението. Предвид обстоятелствата, съставляващи проявления на нарушението на чл.3, ал.1 във вр. с ал.2 от ЗИНЗС, установеният период, през което ищецът е бил поставен в условия унижаващи

човешкото достойнство, характерът и невисокият интензитет на породените страдания и негативни преживявания, без конкретно увреждане на здравето (физическо или психическо), съдът приема, че размерът на обезщетението е правилно определен. Съдът споделя изцяло мотивите на административния съд в обжалваното решение и последното като правилно следва да бъде оставено в сила.

Разноски по делото не са претендирани от страна на ответника.

Водим от горното, Административен съд София-град, XXIV касационен състав

Р Е Ш И:

ОСТАВЯ В СИЛА решение № 4021/19.06.2023г., постановено от Административния съд С.-град по адм.д. № 8115/2022г.

Решението не подлежи на обжалване.

ПРЕДСЕДАТЕЛ:

ЧЛЕНОВЕ: 1.

2.